

RESURSELE TIC, ÎN CONSILIEREA ȘI MOTIVAREA ELEVILOR DIN CLASA A VIII-A DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL, ÎN VEDEREA ALEGERII UNEI MESERII/PROFIL POTRIVIT CU ABILITĂȚILE PERSONALE

Prof. educator Suciu Alina Natalia
Școala Gimnazială Specială Dej

Procesul didactic actual, este puternic informaționalizat, de aceea pentru realizarea comunicării didactice, atât profesorul cât și elevii au nevoie să-și dezvolte aptitudini și competențe de utilizare a tehnologiei informației. Acest lucru presupune – pe lângă existența unor resurse potrivite (computere, softuri) și abilități și exercițiu de folosire a acestora; mai ales profesorul trebuind să dea dovadă de creativitate în folosirea acestora la clasă pentru a motiva elevii în activitățile pe care și le-a propus în demersul didactic.

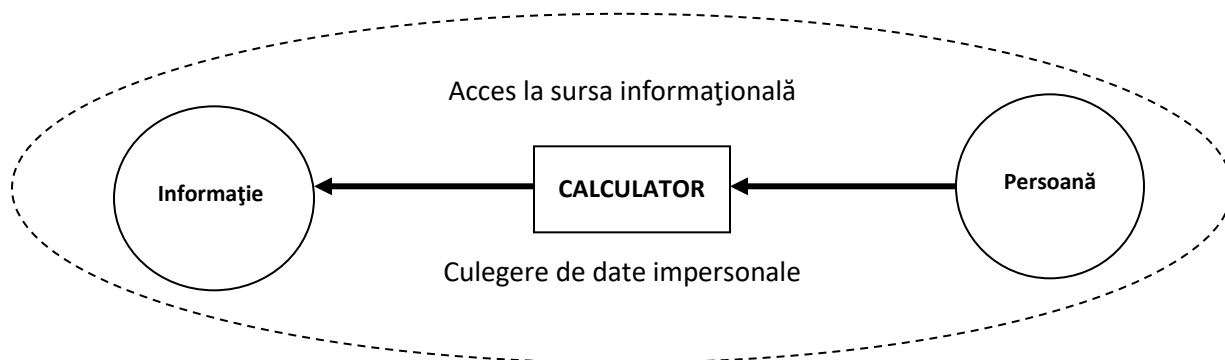
În lucrarea de față, am ales să prezint o „radiografie” a felului în care tehnologia informației și-a pus amprenta în procesul educațional din școala noastră – Școala Gimnazială Specială Dej și, concret, voi prezenta schematic una dintre activități realizate cu elevii clasei a VIII-a pe care o conduc, folosind ca resursă TIC, Tabla Interactivă.

Partea teoretică a lucrării presupune menționarea câtorva generalități despre noțiunile: „TIC”, „comunicare” și „abilități” ca puncte centrale de pornire în abordarea temei pentru acest simpozion.

A) Tehnologia informației și a comunicațiilor, abreviat **TIC**, este tehnologia necesară pentru prelucrarea (procurarea, procesarea, stocarea, convertirea și transmiterea) informației, în particular prin folosirea computerelor. /4/

B) Cuvântul „**comunicare**” vine din latinescul „communicare”, având sensul de a transmite ceva între persoanele unui grup. „*Comunicarea este un proces de transmitere a unui sens de la cineva către altcineva*”, transmiterea realizându-se cu ajutorul unui sistem de semne, sensul comunicării fiind codat în aceste semne. /2, p.174/. În viața socială, în viața instituțională, indiferent de raporturile la care se face comunicarea (de la cadru didactic la cadru didactic, de la cadru didactic la elev sau de la elev la elev), comunicarea are loc într-o gamă largă de situații motiv pentru care nu putem reduce lucrurile la un

model comunicațional unic, totuși am ales ca model de comunicare, în cazul în care folosim resursele TIC, **modelul informațional**.

Fig.1. Modelul informațional al comunicării /1, p.222/

În acest tip de comunicare, sursa informațiilor este una impersonală, cu caracter universal și de cele mai multe ori anonimă, pe când persoana care face acces la informație este una reală, simte, gândește, se emoționează, are aspecte psihologice care lipsesc sursei informațiilor. Putem spune că, în acest caz, comunicarea este de tip „acces la o bancă de date”. **Informația** presupune – existența unui volum mare de date variate și de complexitate tematică diferită. **Persoana** – este caracterizată de nevoia și interesul pentru informație, dorința de a căuta noutăți și de capacitatea de prelucrare și utilizare a informațiilor punându-le, în cel mai bun caz, în slujba dezvoltării abilităților sale.

C) O „**abilitate**” reprezintă „capacitatea de a acționa cu agerime, pricepere, iscusință, îndemânare și dibăcie”/3/. Activitățile amintite în lucrarea de față, vizează pe lângă dezvoltarea unor abilități practice dobândite concret prin muncă, și dezvoltarea unor abilități sociale propuse a se urmări și dezvolta folosind resursele TIC de care dispune instituția noastră, în proiecte și teme diverse susținute cu ritmicitate. Aceste abilități sunt: abilitatea de a folosi diferite aparate și obiecte, corect cu dibăcie și cu discernământ; abilitatea de a utiliza în mod creativ imagini, softuri; abilitatea de a se exprima cu ușurință într-un context dat; abilitatea de a asculta; abilitatea de a menține un contact vizual adecvat; abilitatea de fi eficient, empatic și controlat când vine vorba de munca în echipă; abilitatea de a ști cum, când și cât de mult să te implicii în discuții; abilitatea - naturală sau învățată - de a construi un raport sau o relație; abilitatea de a păstra un nivel tolerabil al anxietății în orice situație socială.

Partea practică, cuprinde o trecere în revistă a proiectelor din instituție care vizează consilierea și orientarea școlară a elevilor de clasa a VIII-a în vederea alegerii unei meserii și temele la care s-au utilizat resursele TIC din școală.

Proiecte	Teme din cadrul proiectelor	Resurse
„Meseria brățară de aur”	<ul style="list-style-type: none"> • „Meserii femeiești, meserii bărbătești!” • „Meserii dispărute, meserii de viitor” • „Meseria pe care mi-o aleg” – activitate demonstrativă 	Retroproiectorul și calculatorul din Clubul TV, pentru ppt-uri și filmulețe Tabla interactivă din sala de expoziție
„Media în educație”.	<ul style="list-style-type: none"> • „Festivalul filmului documentar” • Realizarea de emisiuni de televiziune pe o tematică de interes privind o meserie. 	Calculatorul și camera video de la Cabinetul Media; softuri de prelucrat filme.
„Pași în carieră” – proiect județean	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de ppt cu informații despre meseriile vizate • Aplicarea chestionarului „Intertest”. 	Calculatoarele din sala TIC sau Media Chestionarul online.
„Valorificarea competențelor digitale și a activităților nonformale/outdoor în școala specială”	<ul style="list-style-type: none"> • „ICT for teaching And learning”- curs de formare pentru profesorii școlii implicați în Proiectul Erasmus + KA1, mobilitatea din Valencia. • Elaborarea de chestionare online. 	Softuri și facilități ale browser-ului Google: Google drive, Docs, Quizz, Google Scholar, ș.a.

Dintre aceste teme am ales spre prezentare pe cea în care am folosit ca resursă educativă tabla interactivă pentru care am propus următorul scenariu didactic:

Titlul lecției: MESERIA PE CARE MI-O ALEG; Disciplina/activitatea: CONSILIERE

Clasa: VIII - a – învățământ special/ **Nivelul de vârstă:** 14-16 ani

Scopul lecției: Sondarea nivelului de preocupare pentru alegerea unei meserii, la elevii de clasa a VIII-a – învățământ special

Legătura cu curriculumul disciplinei: Activitatea vizează următorul obiectiv de referință din programa de consiliere clasa a VIII-a: să se documenteze în privința opțiunilor pentru clasa a IX-a, utilizând TIC (tehnologii informatice și de comunicare)

Obiective operaționale:

1) Obiectivul 1 - recunoașterea unui număr de cel puțin cinci meserii după simbolurile și instrumentele caracteristice;

2) Obiectivul 2 - realizarea unui colaj pornind de la imaginea unui personaj care realizează o anumită meserie, ales aleatoriu;

3) Obiectivul 3 - compunerea unui eseu despre meseria pentru care optează în final în care să-și motiveze alegerea făcută.

Resurse metodologice și materiale: Conversația euristică, Jocul didactic, Problematizarea, Activitate practică; tabla interactivă, laptop, retroproiector, softul tablei interactive; imagini reprezentând meserii; foarfeci; lipici, culori; coli A4, plic.

Momentele lecției:

Evocarea – În deschiderea lecției profesorul captează atenția elevilor prin 2 exerciții de spargere a gheții, sondând capacitatea de recunoaștere a unor meserii (cel puțin 5) pe care elevii le pot întâlni în viața de zi cu zi, folosind din softul tablei interactive, opțiunile:

- **„Sentence arrange”** la aranjarea în ordine alfabetică a meseriilor date în exercițiu și se cere elevilor să descrie pe scurt fiecare meserie pe care au aranjat-o;
- **„Keyword match”**. Al doilea exercițiu este un exercițiu de corespondența între meserie și „meseriașul” care o prestează;

Realizarea sensului – se pune în discuție importanța alegerii corecte a unei meserii și responsabilizarea elevilor în alegerea unei meserii potrivite, folosind:

- **„Generatorului de activități”** (exercițiul 3) - elevii sfiind puși să recunoască, din meseriile reprezentate prin clip-arturi acele meserii pentru care este nevoie de un efort intelectual susținut pentru a le putea exercita;
- Opțiunea **„Image select”** (exercițiul 4) care propune răspunsuri la alegere în vederea recunoașterii meseriilor reprezentate prin simboluri stilizate și o dezbatere pe criteriul care dintre meserii sunt mai mult exercitate de către femei și care de către bărbați, și să se denumească meseriile în acest caz. (Exemplu: șofer/șoferiță)

Reflecția – se realizează prin următoarele exerciții inserate în activitate folosind interactive:

- **Pairs** – exercițiul joc de tip pereche 5, scopul exercițiului fiind dezvoltarea, atenției, a gândirii logice și a capacității de reacție, dar și stimularea alegerii unei meserii care motivează practicarea ei, indiferent de gen.
- **Metoda Cubului** – (exercițiul 6) Elevii împărțiți în 3 echipe, își aleg câte doi reprezentanți care vor ieși pe rând la tabla interactivă și vor atinge cubul pentru a descoperii imaginea unei persoane care exercită o anumită profesie. Elevul reprezentant, completează pe tablă restul cerințelor din exercițiu cu privire la

descrierea meseriei făcută de respectiva persoană, ce uniformă poartă sau după ce însemne/simboluri poate fi recunoscută, care sunt uneltele/instrumentele folosite în exercitarea meseriei respective. De asemenea li se cere elevilor o părere personală și argumentarea unei eventuale alegeri a acestei meserii. Pentru elevul reprezentant al grupei la care, prin atingerea cubului, îi nimerește meseria de cosmonaut i se cere să exploreze costumul de cosmonaut prezentat în imagine 3D în următoarea pagină de pe tabla interactivă. De asemenea i se cere să argumenteze dacă crede că este o meserie comună, ușoară sau grea și ce calități crede că ar trebui să aibă un cosmonaut. În acest punct al activității se pune accentul pe alegerea unei meserii realiste conforme cu abilitățile pe care fiecare le are și se propune căutarea ofertelor educaționale online, existente în orașul nostru.

- Prin exercițiul 7 de tip „**Multiple choice**” - se face o recapitulare rapidă a cunoștințelor fiind scoși să rezolve exercițiul la tabla interactivă, elevii cei mai puțin motivați, observați pe parcursul desfășurării lecției.
- Prin exercițiul de tip „**Reveal**” (exercițiul 8) – elevii descoperă pe rând sarcinile de lucru a probei practice citindu-le de pe Tabla interactivă, asta după ce au ascultat indicațiile profesorului cu privire la modul de lucru cu materialele propuse.

Concluzie

Folosirea resurselor TIC ca mijloace de transmitere a informației, face ca predarea cunoștințelor să nu se mai realizeze în mod tradițional, actul didactic devine interactiv transformând, după părerea mea, comunicarea din act didactic, în artă deoarece presupune din partea profesorului nu numai abilități în accesarea informației ci și abilități de utilizare a acesteia în conceperea unor activități atractive care să influențeze comunicarea profesor elev în sens pozitiv. Am observat că resursele TIC sunt un bun suport pentru copiii nehotărâți care sunt ajutați astfel să se descopere, să dorească să-și dezvolte abilitățile pe care le au și să se motiveze în alegerea unei meserii.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cucoș, C. (2006), *Informaticizarea în educație* – Aspecte ale virtualizării formării – Ed. Polirom, Iași;
2. Sălăvăstru, D. (2004), *Psihologia Educației*, Ed. Polirom, Iași; p.173-227
3. <https://dexonline.ro/definitie/abilitate>
4. https://ro.wikipedia.org/wiki/Tehnologia_informa%C8%9Biei#CITEREFLongleyShain1985